

Geachte Raad van Bestuur en regiodirectie Altrecht,

Het NALK-bestuur heeft vernomen dat de TOPGGz-afdeling Altrecht Psychosomatiek Eikenboom tot een ingrijpende reorganisatie moet overgaan, met onder andere een halvering van klinische behandelcapaciteit (van 32 naar 16 bedden). Bij dit bericht zank de moed ons in de schoenen.

Het Netwerk Aanhoudende Lichamelijke Klachten (NALK) heeft namelijk als missie om bij te dragen aan de optimalisatie van zorg voor patiënten met Aanhoudende Lichamelijke Klachten (ALK) door ontschotting van somatische en psychische zorg te bevorderen en te faciliteren. Op maatschappelijk niveau wordt de zorg voor patiënten met ALK bemoeilijkt door een mager en onoverzichtelijk zorgaanbod in zowel de paramedische zorg (bijv. fysiotherapie of ergotherapie) als de medisch-specialistische revalidatie en de GGZ.

Voor de GGZ in het bijzonder geldt dat er ambulante toch al beperkte behandelplekken zijn voor somatisch-symptoomstoornis en functioneel neurologische symptoomstoornis (de DSM-classificaties die in de GGZ bij ALK gesteld kunnen worden). In de provincies Drenthe en Zuid-Holland bijvoorbeeld is er vrijwel geen GGZ aanbod voor patiënten met een Somatisch-symptoomstoornis. Ook in regio's waar deze zorg wel beschikbaar is, zijn er vaak lange wachtlijsten. Als NALK bestuur vinden wij dit beperkte aanbod onethisch: somatisch-symptoomstoornis heeft namelijk een hogere prevalentie dan een stemmingsstoornis, die overal in de GGZ behandeld kan worden op redelijke termijn.

Altrecht Psychosomatiek Eikenboom is de enige klinische setting in Nederland toegerust op de behandeling van deze groep patiënten, die overal in Nederland tussen wal en schip vallen. In de GGZ worden ze niet klinisch behandeld, zowel vanwege het feit dat dit aanbod doorgaans vooral gericht is op crisisinterventie bij en behandeling van stemmingsstoornissen en psychotische stoornissen als vanwege de ernstige lichamelijke beperkingen bij deze doelgroep, waardoor ze vaak het behandelaanbod niet kunnen volgen. In de revalidatiesetting (voor chronische pijn) worden deze patiënten niet klinisch behandeld wegens de complexiteit en comorbide psychische problematiek en/of ontbreken van een behandelmogelijkheden voor ALK.

Door de beoogde beddenreductie bij Altrecht Psychosomatiek Eikenboom is het klinisch behandelaanbod zoals geïndiceerd voor de groep patiënten met de meest ernstige klachten in de Zorgstandaard SOLK (AkwaGGz, 2018) vrijwel niet meer mogelijk in Nederland.

We hebben begrip dat Altrecht een primaire verantwoordelijkheid voor de eigen regio heeft en voelt en bovendien niet in haar eentje de oplossing voor een landelijk probleem kan of wil blijven bieden. Dat is een landelijke ontwikkeling en dat onderschrijven wij als NALK ook ten eerste: bij voorkeur wordt een behandeling en -samenwerking in de eigen regio georganiseerd. Hierin zijn ook positieve ontwikkelingen gaande waarbij het NALK poogt deze te faciliteren. Echter de reorganisatie van Altrecht Psychosomatiek Eikenboom werkt uiterst ontmoedigend voor NALK-bestuur en haar leden omdat de toegang tot een landelijk alternatief wanneer alle andere behandeling onvoldoende resultaat heeft gegeven fors wordt ingeperkt. Ondanks alle inspanningen die de afgelopen jaren geleverd zijn de zorg voor patiënten met ALK écht te verbeteren, wordt het klinisch aanbod van een toonaangevende instelling als Altrecht Psychosomatiek Eikenboom (tevens NALK-lid) gehalveerd om organisatorische en -financiële redenen. Doordat deze patiëntgroep geen eigen patiëntvereniging heeft die in actie komt en er ook geen Bekende Nederlanders zijn die in de media voor hen in de bres springen, lijkt deze schadelijke ontwikkeling zich bijna geruisloos te kunnen voltrekken.

We begrijpen dat Altrecht niet alleen voor dit probleem verantwoordelijk is omdat zij nu eenmaal deze klinische functie van oudsher hebben / hadden. Wij hopen daarom van harte als NALK dat het bestuur van Altrecht zich wel wil inzetten voor de klinische behandelcapaciteit voor patiënten met een Somatisch-symptoomstoornis en wil meedenken over mogelijkheden dit probleem te verbreden en op een menselijke manier op te lossen, eventueel in samenwerking met andere (GGZ)-instellingen, zorgverzekeraars en betrokken partijen. Uiteraard staat het Altrecht vrij om desgewenst deze brief daarbij te benutten.

Met hoogachtende groet,
het NALK-bestuur,

Judith Rosmalen - hoogleraar psychosomatiek (UMCG)
Lineke Tak - psychiater (Dimence)
Carine den Boer - huisarts (gezondheidscentrum Kersenboogerd)
Peter Westdijk - bestuurder (De Gezonde Zaak)
Stanneke Lunter - psychiater (Altrecht)
Annemarieke Fleming - GZ-psycholoog (Reade)
René Oosterwijk - revalidatiearts (CIR)